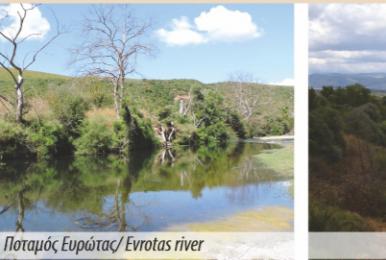
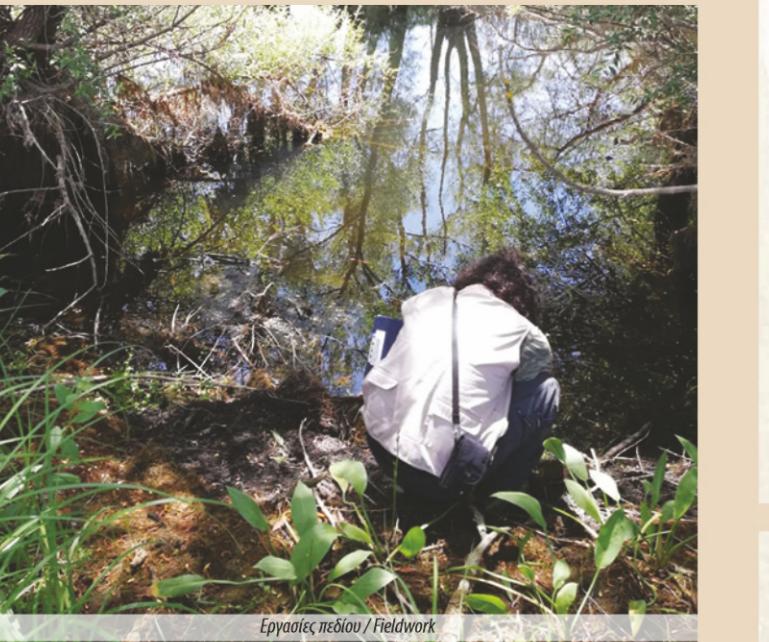

Λίμνη Στυμφαλία/Stymphalia lake

Ποταμός Ευρώτας/Evrotas river

Εργασίες πεδίου / Fieldwork

Επερύασης βελτίωσης της κατάστασης διατήρησης του Τύπου Οικοτόπου 92Α0 «Δάση στέρες με *Salix alba* (Ιτιά) & *Populus alba* (Λευκύ)

Σκοπός του έργου αρχικά είναι η επικαιροποίηση της εκτίμησης του βαθμού διατήρησης του Τ.Ο. 92Α0 «Δάση - στέρες με *Salix alba* και *Populus alba*», στις περιοχές Natura 2000 με κωδικούς GR2540003, GR2520002 και GR2530002 (ποταμός Ευρώτας, λίμνες Τάκα και Στυμφαλία, αντίστοιχα), ώστε να ληφθούν αποφάσεις για την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων-επεμβάσων για τη βελτίωση του βαθμού διατήρησης του και την αποκατάστασή του.

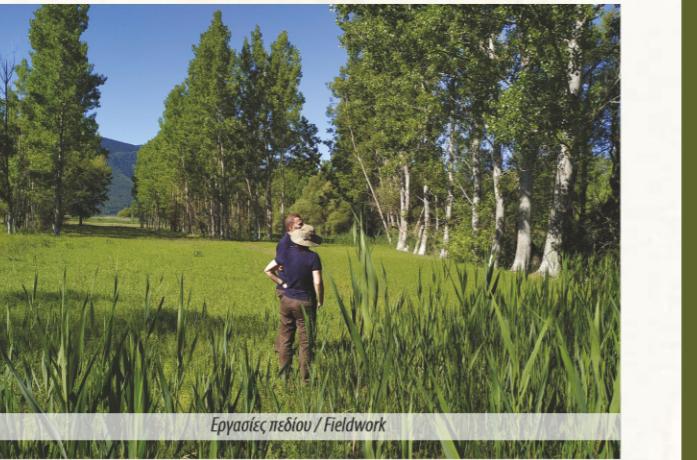
Ο Τ.Ο. 92Α0 θεωρείται τύπος παραποτάμου δάσους, αποτελούμενον από δασική - φυσική βλάστηση που η παρουσία του εξαρτάται άμεσα ή έμμεσα από την επίδραση του νερού. Πρόκειται για δυναμικά δασικά οικοσυστήματα που στρίζουν τη βιοποικιλότητα, προσφέρουν καταφύγιο και τροφή στην άγρια πανίδα, έχουν αντιπλημωρική, σταθεροποιητική και αισθητική σημασία.

Τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας της εκτεταμένης επίδρασης στα παρόχθια δάση, η κατάσταση διατήρησης του Τ.Ο. 92Α0 σε εθνικό επίπεδο αξιολογήθηκε ως «Μέτρια - Ανεπαρκής» (U1). Εδώκτερα στις περιοχές αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης ο βαθμός διατήρησης αξιολογείται από «Υποβαθμισμένος» (C) έως «Καλός» (B), όχι όμως εξαιρετικός (A).

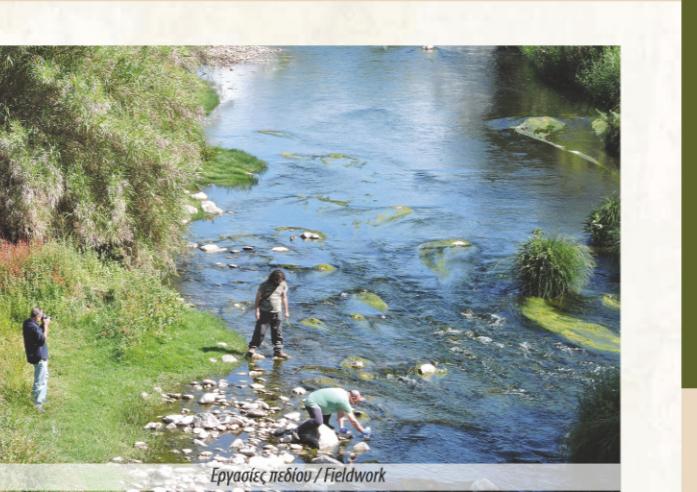
Για την ορθή αξιολόγηση του βαθμού διατήρησης του Τ.Ο. και την ορθή εκτίμηση διαχειριστικών μέτρων, είναι απαραίτητη η ανάλυση πλήθους παραγόντων που επηρέαζουν το βαθμό διατήρησης του, όπως οι πιέσεις και απειλές που υπονομεύουν την παρουσία του Τ.Ο.

Οι διαχειριστικές δράσεις που θα εφαρμοστούν ακολουθούν κοινά αποδεκτές πρακτικές, λαμβάνοντας υπόψη παραδείγματα και πρακτικές που έχουν ήδη εφαρμοστεί στην Ελλάδα, προσαρμοσμένες σώματα στις συνθήκες της κάστοτε περιοχής μελέτης.

Η προκαταρκτική εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης του Τ.Ο. υλοποιείται από το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΔΗΜΗΤΡΑ.

Εργασίες πεδίου / Fieldwork

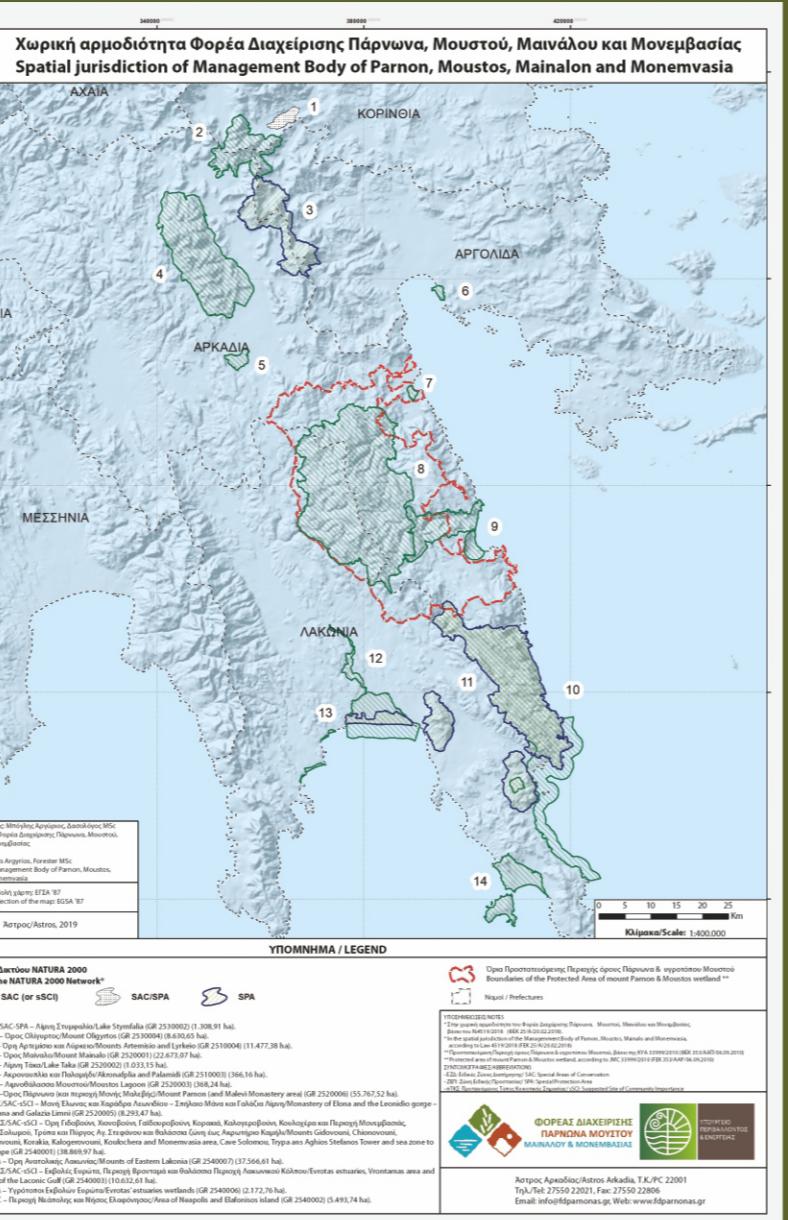

*Improving the conservation status
of the habitat type 92Α0
"Forests with *Salix alba* & *Populus alba*"*

A preliminary assessment will be carried out, prior to the implementation of the management actions, for interventions to improve the conservation status of the habitat type 92Α0 "Forests with *Salix alba* and *Populus alba*". The assessment will analyze the existing conservation status of the habitat type, describe the protection actions and indicate points of application in SAC-SPA - Lake Taka (code: GR 2520002) and in SAC - Ekvoles Evrota and sea area of Laconic Gulf (code: GR 2540003).

The management actions follow commonly accepted practices taking into account examples that have already been implemented in Greece and will be adapted to the conditions of each study area.

The preliminary assessment is carried out by the Forest Research Institute of the Hellenic Agricultural Organization "DEMETER".

Επιμέλεια φυλλαδίου - Συγγραφή κειμένων:
Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας
Γραφιστική Επιμέλεια:
Χ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε. - ΔΙΑΦΩΤΗΣΤΙΚΗ - "MEDIACAST"
Φωτογραφίες: Αρχείο Φορέα Διαχείρισης, Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας, Αρχείο Συλλόγου Φίλων Προστασίας Ποταμού Ευρώτα, Χ. Γιατράκος

Χρηματοδότηση: Το παρόν φυλλάδιο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Διατρύγανωση ενημερωτικών ημερίδων, παραγωγή έντυπου υλικού και ενημερωτικών πινακίδων» για την υλοποίηση του υπόργοντος 1 «Διαχειριστικές δράσεις για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας», της Πράξης «ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ», με κωδ. ΟΠΣ (MIS) 5033190, που είναι ενταγμένη στο Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ταμείο Συνοχής) και από εθνικούς πόρους μεσων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Content editing:
Management Body of Parnon, Moustos, Mainalon & Monemvasia
Graphic Design:
CH. CHATZINIKOLAOU & CO - ADVERTISING - "MEDIACAST"

Photos: Archive of the Management Body of Parnon, Moustos, Mainalon & Monemvasia, Archive of the Association of Friends of the Protection of the river Evrotas, X. Giatrakos

Funding: This brochure was realized as part of the project "Organization of information meetings, production of printed materials and information boards" for the implementation of sub-project 1 "Management actions for the protection and conservation of biodiversity", of the Act "SUBSIDY OF PARNON, MOYSTOS, MAINALON AND MONEMVASIA MANAGEMENT BODY FOR MANAGEMENT MEASURES OF THE PROTECTED AREAS, SPECIES AND HABITATS", with code OPS (MIS) 5033190, which is included in the OP. "Transport Infrastructure, Environment and Sustainable Development 2014-2020" and is co-financed by the European Union (Cohesion Fund) and by national resources through the Public Investments Programme.

Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας
Management Body of Parnon, Moustos, Mainalon & Monemvasia

Θ' Άστρος Αρκαδίας, 22001/Astros Arcadia, 22001

+30 27550. 22021 // +30 27550. 22806

info@fdparnonas.gr

www.fdparnonas.gr

fdparnonas

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής
European Union
Co-financed by Greece and the European Union

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Operational Programme Transport Infrastructure,
Environment & Sustainable Development
Co-financed by Greece and the European Union
Partnership Agreement 2014 - 2020

ΠΡΑΞΗ: «ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΝΩΝΑ, ΜΟΥΣΤΟΥ, ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΕΙΔΩΝ & ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ»

ACT: SUBSIDY OF PARNON, MOYSTOS, MAINALON AND MONEMVASIA MANAGEMENT BODY FOR MANAGEMENT MEASURES OF THE PROTECTED AREAS, SPECIES & HABITATS

Προϋπολογισμός/Budget: 997.830,00 €

Χρονοδιάγραμμα/Timeline: από/from 17-04-2019 μέχρι/to 31-12-2023

**ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΑΡΝΩΝΑ ΜΟΥΣΤΟΥ
ΜΑΙΝΑΛΟΥ & ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ**
MANAGEMENT BODY PARNON MOUTOS MAINALON & MONEMVASIA

Κορυφή Μεγάλη Τούρλα, Πάρνωνα / Megali Touyla peak, Parnon

Juniperus oxycedrus subsp. macrocarpa

Παραλία Σήμου, Ελαφόνησος / Simos beach, Elafonisos

Λιμνοθάλασσα Μουστού / Moustos lagoon

Ποταμός Ευρώτας/ Evrotas river

Τύπος Οικοτόπου (T.O.)

Ονομάζεται ένα χερσαίο ή υδάτινο περιβάλλον που διακρίνεται με βάση τα βιολογικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά του. Στη χώρα μας συναντάμε περίπου 115 τύπους οικοτόπων από τους οποίους οι 94 προστατεύονται από το δίκτυο Natura 2000 και την Οδηγία 92/43/ΕΕ ενώ οι υπόλοιποι είναι εθνικού ενδιαφέροντος. Ο κάθε T.O. έχει τον δικό του μοναδικό κωδικό.

Habitat Type (H.T.)

It is a terrestrial or aquatic environment distinguished by its biological and geographical characteristics. In our country we find about 115 habitat types, of which 94 are protected by the Natura 2000 network and Directive 92/43/EEC, while the rest are of national interest. Each H.T. has its own unique code.

Στόχος Χρηματοδοτούμενης Πράξης

The financial objective of the Praxis is to protect and enhance the natural and landscape areas, as a natural heritage and valuable natural resource, in the terrestrial and wetland area, which is distinguished for the ecological, aesthetic, scientific, geomorphological, educational and cultural value, with the parallel development of human activities that are harmonized with the protection of nature and landscape in its wider area.

Aim of the financed Act

The object of the Act concerns the financing of actions aimed at protection and conservation of the biodiversity in the responsibility area of the MB PMMM. In particular, the actions to be financed aim at improving the conservation status of habitats and species of Directives 92/43/EEC and 2009/147/EC, the degree of conservation of which is unsatisfactory or poor or have a satisfactory or unknown conservation degree and require repeated management or protection.

Ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μούστου, Μαίναλου & Μονεμβασίας

Ο Φορέας Διαχείρισης (ΦΔ) όρους Πάρνωνα και υποτόπου Μουστού συστάθηκε με τον Ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197/A/27-8-2002), στο πλαίσιο της προστασίας της περιοχής και της διατήρησης των φυσικών πόρων. Πρόκειται για κοινωφελές Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαιού (Ν.Π.Δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σκοπός της ίδρυσης του ΦΔ είναι η προστασία, διατήρηση, διαχείριση και αναβάθμιση της φύσης και του τοπίου, ας φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου φυσικού πόρου, στη χερσάια και υγροτοπική περιοχή, που διακρίνεται για την οικολογική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική, εκπαιδευτική και πολιτιστική της αξία, με παράλληλη ανάπτυξη ανθρώπινων δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου στην ευρύτερη περιοχή αυτού.

Στη συνέχεια, ο ΦΔ με τον Ν. 4519/2018 μετονομάστηκε σε **Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαίναλου & Μονεμβασίας (ΦΔ ΠΜΜΜ)**, με χαρική αρμοδιότητα που καλύπτει σχεδόν όλη την Ανατολική Πελοπόννησο και εκτείνεται εντός των ορίων 10 Δήμων και εντός 4 Πειραιεριακών Ενοτήτων (Λακωνία, Αρκαδία, Αργολίδα και Κορινθία) και περιλαμβάνει 14 περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και ΖΕΠ: Ζώνες Εδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας). Οι περιοχές αυτές αφορούν ορεινά (Πάρνωνας, Μαίναλο, Ολύμπος, Αρτεμίσιο και Λύρκειο, όρη Ανατολικής Λακωνίας), υγροτοπικά (Μουστός, Στυμφαλία, εκβολές Ευρώτα), ποταμιά (Ευρώτας, νησιωτικά (Ελαφόνησος) και θαλάσσια οικοσυστήματα (Λακωνικός κόλπος και θαλάσσια ζώνη Μονεμβασίας).

Οι αρμοδιότητες του ΦΔ ΠΜΜΜ μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:

- ✓ τη μέριμνα για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων, για τις περιοχές ευθύνης του,
- ✓ την παροχή γνωμοδότησης εργάνων και δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στην περιοχή ευθύνης του,
- ✓ την ανάληψη εκπόνησης ή εκτέλεσης εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων,
- ✓ την ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού σε θέματα αναγόμενα στις αρμοδιότητες και οικοπόυστου,
- ✓ την προώθηση και υποστήριξη τοπικών οικοτουριστικών προγραμμάτων.

Management body of Parnon, Moustos, Mainalon & Monemvasia

The Management Body (MB) of Mount Parnon and Moustos wetland was established by Law 3044/2002 (GG 197/A/27-8-2002), in the context of the protection of the area and the conservation of natural resources. It is a public benefit non-profit Legal Entity under Private Law, supervised by the Ministry of Environment and Energy.

The purpose of the MB is the protection, conservation, management and enhancement of nature and landscape, as a natural heritage and valuable natural resource, in the terrestrial and wetland area, which is distinguished for the ecological, aesthetic, scientific, geomorphological, educational and cultural value, with the parallel development of human activities that are harmonized with the protection of nature and landscape in its wider area.

Subsequently, the MB with Law 4519/2018 was renamed to Management Body of Parnon, Moustos, Mainalon & Monemvasia (MB PMMM), with territorial jurisdiction that covers almost the entire Eastern Peloponnese and extends within the boundaries of 10 Municipalities and within 4 Regional Units (Laconia, Arcadia, Argolis and Corinth) and includes 14 areas of the Natura 2000 Network (Special Areas of Conservation – SACs and Special Protection Areas – SPAs), which concern mountainous areas (Parnon, Mainalon, Olygirtos, Artemisio & Lykrio, and mountains of Eastern Laconia), wetlands (Moustos, Stymfalia, estuaries of Evrotas), rivers (Evrotas), island (Elafonisos) and marine ecosystems (Laconian gulf and maritime zone of Monemvasia).

Παραλία Σάμου - Σαρακήνικα / Samos beach - Sarakiniko

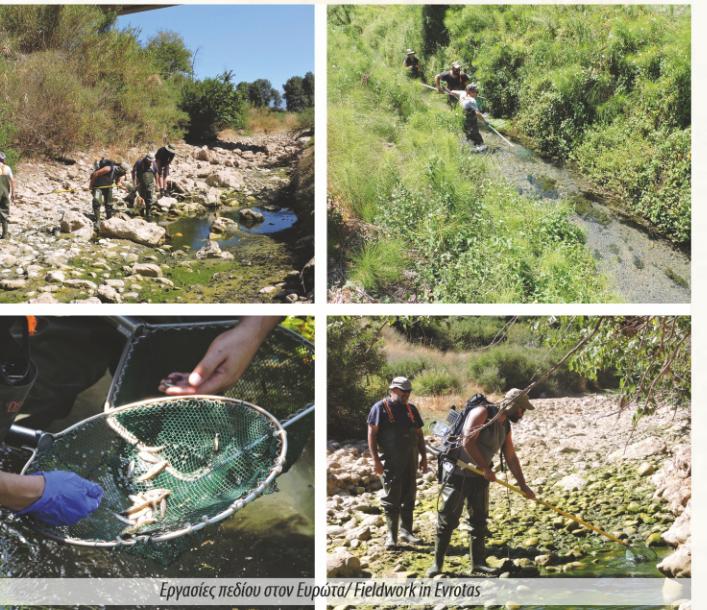
Εργασίες πεδίου στην Ελαφόνησο / Fieldwork in Elafonisos

Εργασίες πεδίου στον Ευρότα / Fieldwork in Evrotas

Εργασίες πεδίου στον Ευρότα / Fieldwork in Evrotas

Protection actions for the endangered fish species Squalius keadicus and Pelasgus laconicus

The project concerns the water systems of the Special Area of Conservation of the European Ecological Network Natura 2000 (Evrotas Estuary, Vrontamas Area, and Laconic Gulf sea area, code: Gr2540003).

The overall objective of the project is the improvement of the conservation status of the protected species of fish fauna *Squalius keadicus* (Endangered) and *Pelasgus laconicus* (Critically Endangered). Specific objectives / expected results of the project are:

- ✓ actions to improve habitat conditions in existing summer refugia of the endangered Evrotas fish fauna in the wider area of Vrodamo gorge.
- ✓ the reintroduction/supplementation of suitable habitats (spring-fed streams with stable hydrological status) within the boundaries of MB, of the species *S. keadicus* and *P. laconicus*.
- ✓ the improvement of the heterogeneity of the habitats where reintroduction/supplementation actions will be implemented, if deemed necessary, such as eradication/drastic reduction of the alien invasive species *Gambusia holbrookii*.
- ✓ the creation of *S. keadicus* and *P. laconicus* aquarium stock populations.

The project is implemented by the Institute of Marine Biological Resources and Inland Waters of the Hellenic Centre for Marine Research.

Διαχειριστικές δράσεις αρμοδιοτικών οικοσυστημάτων Ελαφονήσου και Λακωνικού κόλπου

Αμμοθινικά οικοσυστήματα / Sand dunes ecosystems

Interventions for the management of sand dune ecosystems in Elafonisos and Laconic Gulf

The general purpose of the project is to initially assess the prevailing environmental conditions and to implement management actions, aim to improve the conservation status of the sensitive sand dune habitats and ecosystems in the protected area of responsibility of the Management Body.

The management actions are:

- ✓ **Διαχείριση των επισκεπτών και υποδομών** με σκοπό τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στους αμμοθινικούς Τ.O. μέσω, της εγκατάστασης μπαρών για τον έλεγχο πρόσβασης τροχοφόρων προς τη παραλία, της τοποθέτησης ξύλινων διαδρόμων για την κατεύθυνση την κίνησης των επισκεπτών και της ποιοτήσης καδών αυλογής απορριμμάτων έξω από τα ορια των οικοτόπων.
- ✓ **Management of visitors and infrastructure** in order to reduce the negative effects to the habitat by, the installation of bars to control the access of vehicles towards the beach, the construction of wooden corridors for the direction of visitor traffic and the installment of rubbish bins outside the boundaries of the habitat.
- ✓ **Reduction / elimination of point and diffuse sources of pollution** (waste removal).
- ✓ **Fore dunes stabilization.**
- ✓ **Enhancing the natural regeneration of plant species** (eg *Pancratium maritimum*, *Saponaria jajelii*) με εκρίζωση ξενικών εισβολικών ειδών.

The assessment of the conservation status is implemented by the company OIKOM LTD in collaboration with the University of Patras, Department of Biology, Laboratory of Botany. To the project benefits include 36 months, during the period 31/01/2020 to 30/01/2023. Στόχοι / Expected results of the project are: